

Sygn. akt VIII Ka 393/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący **SSO Przemysław Wasilewski**

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Haliny Dyszlatys

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 roku

sprawy J. S.

oskarżonego o czyn z art. 178 a § 1 i 4 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 08 lutego 2013 roku, sygnatura akt XV K 1873/12

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

A. oskarżonego J. S. uznaje za winnego tego, że w dniu 21 września 2012 roku o godzinie 22:50 w (...)na ulicy (...)prowadził samochód osobowy marki (...), numer rejestracyjny (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, co potwierdziły wyniki badań: I. - 1,33 mg/dm³, II. – 1,19 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu to jest popełnienia czynu z art. 178 a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178 a § 1 k.k. skazuje w/w i wymierza mu karę 5 (pięć) miesięcy pozbawienia wolności.

B. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej w punkcie I części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonemu na okres próby 5 (pięć) lat,

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

J. S. został oskarżony o to, że:

w dniu 21 września 2012 roku o godzinie 22:50 w (...)na ulicy (...)prowadził samochód osobowy marki (...)nr rej. (...)znajdując się w stanie nietrzeźwości co potwierdziły wyniki badań: I - 1,33 mg/dm³ i II - 1,19 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku,

tj. o czyn z art. 178 a § 1 i 4 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie sygn. akt XV K 1873/12 oskarżony J. S. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, przyjmując iż czyn ten wyczerpał znamiona z art. 178 a § 4 k.k. i za to na podstawie art. 178 a § 4 k.k. został skazany na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat.

Zwolniono oskarżonego od ponoszenia opłaty i pozostałych kosztów sądowych w sprawie, przejmując je na poczet Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 444 k.p.k. oskarżony J. S. zaskarżył wyrok w pkt. I i II, zatem w całości.

Na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść:

- poprzez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, pomimo wiarygodnych, konsekwentnych i spójnych ze sobą wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadków T. C., M. M., K. M. oraz P. Ż., z których wynika, iż oskarżony w dniu 21 września 2012 r. nie prowadził samochodu osobowego marki (...) o nr rej. (...)

- poprzez przyjęcie, iż oskarżony nie wykonał świadczenia pieniężnego w wysokości 500 zł do dnia 21 września 2012 r. nałożonego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie o sygn. akt XV K 779/09 (w której skazany był za czyn z art. 178 a § 1 k.k.) i tym samym mimo upływu okresu próby nie nastąpiło zatarcie skazania w tej sprawie karnej, w sytuacji gdy oskarżony dokonał wpłaty zasądzonej kwoty do dnia 21 września 2012 r., a zatem nie był uprzednio karany za czyn z art. 178 a § 1 k.k.

Na podstawie art. 427 § 1 k.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie od zarzucanego mu czynu.

Ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci potwierdzenia wpłaty na rzecz Stowarzyszenia Pomocy (...) w Wypadkach Komunikacyjnych (...) w (...) przez J. S. kwoty 500 zł na okoliczność wykonania przez oskarżonego świadczenia pieniężnego nałożonego na niego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie o sygn. XV K 779/09 i tym samym zatarcia skazania w sprawie karnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego okazała się częściowo zasadna, choć nie w kierunku zmierzającym do uniewinnienia oskarżonego.

Rację ma skarżący, że skazanie z wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 10 sierpnia 2009 r. o sygn. XV K 779/09 uległo zatarciu, w sytuacji uiszczenia przez niego świadczenia pieniężnego (kserokopia dowodu wpłaty dołączona do złożonej apelacji - k. 86), co wynika również z akt sprawy o sygn. XV K 779/09 (k. 81 akt sprawy o sygn. XV K 779/09).

Nie zmienia to jednocześnie tego, że pozostała część apelacji w ocenie Sądu Okręgowego nie okazała się zasadna. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie potwierdziła wskazywanego przez skarżącego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych odnośnie samego sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu.

Ustosunkowując się do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, przypomnieć należy ugruntowane w tym przedmiocie orzecznictwo Sądu Najwyższego, iż „zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania.

Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz do wykazania, jakich konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się Sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975 roku, II Kr 355/74, OSNPG 1075/9/83, LEX nr 16881).

Wobec tego, że Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku odniósł się niezwykle szczegółowo m.in. do zagadnień podnoszonych w apelacji w zakresie sprawstwa oskarżonego, szersze komentowanie zasługującego na aprobatę stanowiska z tym związanego, na obecnym etapie postępowania staje się zbędne i niecelowe. Wystarczającym jest odesłanie w tym zakresie do pisemnych motywów rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w pełni podzielonych przez Sąd Odwoławczy.

W ocenie Sądu Okręgowego nie budzi zastrzeżeń wina oskarżonego J. S. odnośnie zaistnienia samego czynu. Świadczą o tym zeznania funkcjonariuszy policji - S. K. (k. 20, 64) i R. K. (k. 22, 64-65), którzy dokonali zatrzymania. Świadkowie ci spólnie opisali przebieg wydarzeń, podkreślając że krótko przed zatrzymaniem oskarżony zamienił się miejscami z pasażerem, a wcześniej oskarżony nie zatrzymywał się mimo używanych przez nich sygnałów dźwiękowych i świetlnych. Oskarżony J. S. (k. 8v, 63) nie przyznając się do winy twierdził, że to T. C. był kierowcą pojazdu. Wersję oskarżonego próbowali wspierać wspólnie z nim podróżujący mężczyźni w osobach T. C., P. Ż. i K. M.. Jednakże wobec konsekwentnych zeznań funkcjonariuszy policji wersja oskarżonego jawi się jako całkowicie niewiarygodna. Tym bardziej, że to szczególne zachowanie kierowcy i pasażera pojazdu prowadzonego przez oskarżonego zwróciło uwagę policjantów, którzy postanowili w/w zatrzymać.

Przechodząc do zarzutu oskarżonego, który okazał się zasadny zważyć należy, że skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie o sygn. XV K 779/09 na datę czynu objętego niniejszym postępowaniem (21 września 2012 r.) uległo zatarciu.

Zgodnie z art. 76 § 1 k.k. skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem **6 miesięcy od zakończenia okresu próby**. Zgodnie zaś z § 2 art. 76 k.k. jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę **lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem**, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania; nie dotyczy to środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 5.

Nie ulega również wątpliwości, że przepis art. 76 § 1 k.k. stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 108 k.k. (w zakresie ogólnych zasad zatarcia skazania – zatem zasady równoczesnego zatarcia wszystkich skazań - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., V KK 10/10, LEX 583931).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt stanu faktycznego niniejszej sprawy należy zważyć, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie o sygn. XV K 779/09 oskarżony J. S. został skazany na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat. Przedmiotowym wyrokiem m.in. w pkt. V rozstrzygnięcia, na mocy art. 49 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 500 złotych na rzecz Stowarzyszenia Pomocy (...)w Wypadkach Komunikacyjnych (...)w (...). Wyrok uprawomocnił się w dniu 18 sierpnia 2009 r. (k. 31).

Tymczasem Sąd I Instancji błędnie, choć zgodnie z nieaktualnymi danymi o karalności oskarżonego i stanem dokumentów w sprawie XV K 779/09 (biorąc pod uwagę datę wyrokowania) przyjął, że skazanie z wyroku o sygn. XV K 779/09 nie uległo zatarciu z uwagi na brak informacji o uiszczeniu świadczenia pieniężnego. Owa istotna informacja pojawiła się dopiero na etapie postępowania odwoławczego, gdyż oskarżony dopiero w apelacji podniósł, że uiszczył świadczenie pieniężne w wysokości 500 zł, dołączając kopię przelewu (k. 86). Po zwróceniu się w sprawie XV K 779/09 o informację do organizacji, na rzecz której orzeczono świadczenie zostało ustalone, że świadczenie pieniężne zostało rzeczywiście uiszczony w dniu 25.03.2010 r. przez skazanego (k. 81 akt sprawy o sygn. XV K 779/09).

Tym samym skazanie z wyroku o sygn. XV K 779/09 uległo zatarciu z dniem 19 lutego 2012 r. (2 lata okresu próby i 6 miesięcy po upływie okresu próby, licząc od daty uprawomocnienia się orzeczenia). Na datę popełnienia przez oskarżonego czynu objętego niniejszym postępowaniem tj. - **21 września 2012 r.** J. S. nie był

karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. XV K 779/09, który w obrocie prawnym przestał funkcjonować z upływem 19 lutego 2012 r.

Konsekwencją zatarcia skazania w sprawie o sygn. XV K 779/09 było to, że oskarżony nie dopuścił się niniejszego czynu, będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, co stanowiło okoliczność obostrzającą odpowiedzialność karną oskarżonego i decydowało o wypełnieniu przez niego znamion czynu z art. 178 a § 4 k.k.

Nie należy bowiem zapominać, że uregulowanie zawarte w art. 178 a § 4 k.k. wprowadziło typ kwalifikowany przestępstwa poprzez wskazanie trzech alternatywnie określonych znamion kwalifikujących. Pierwsze z nich, które ma zastosowanie w niniejszym stanie faktycznym, stanowi przypadek **recydywy ogólnej jednorodnej**. Znamieniem wpływającym na zwiększenie zagrożenia karą **jest uprzednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k.**, niezależnie od tego, na jaką karę sprawca został skazany, czy była to kara bezwzględna, a jeśli tak - jaką część kary skazany odbył. Ustawodawca nie podaje tu żadnych terminów, a zatem należy przyjąć, iż **sprawca czynu z art. 178 a § 4 k.k. będzie ponosił taką zaostrzoną odpowiedzialność do momentu zatarcia poprzedniego skazania**. Z uwagi zatem, że skazanie warunkujące wypełnienie znamion z art. 178 a § 4 k.k. uległo zatarciu, warunek uprzedniej karalności nie został spełniony.

Biorąc powyższe pod uwagę należało przyjąć, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił jedynie znamiona czynu z art. 178 a § 1 k.k. Z tego powodu Sąd Okręgowy zmienił opis oraz kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonemu, uznając go za winnego tego, że w dniu 21 września 2012 r. o godzinie 22.40 w (...) na ulicy (...) prowadził samochód osobowy marki (...), numer rejestracyjny (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, co potwierdziły wyniki badań: I - 1,33 mg/dm³, II - 1,19 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu to jest popełnienia czynu z art. 178 a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178 a § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w oparciu o art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 5 lat. W pozostałej części dotyczącej środka karnego - zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych utrzymał wyrok w mocy.

W ocenie Sądu Odwoławczego, mając na uwadze okoliczności istotne przy wymiarze kary (art. 53 k.k.) kara ta będzie karą sprawiedliwą, która winna spełnić pokładane w niej cele zapobiegawczo-wychowawcze. Przy czym jest ona na tyle surowa, iż wyraża jednoznaczne stanowisko państwa w zakresie braku tolerancji dla popełniania przestępstw i nieuchronności odczuwalnej represji. W ocenie Sądu w stosunku do oskarżonego w dalszym ciągu istnieje możliwość resocjalizacji, a orzekanie wobec niego kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania byłoby przedwczesne. Mając na uwadze wcześniejszą karalność oskarżonego sąd określił czas trwania próby na okres 5 lat, który zweryfikuje jego postawę i upewni, czy potrafi żyć w zgodzie z normami prawnymi.

Zaskarżony wyrok nie jest dotknięty innymi wadami, które powinny być brane przez Sąd Odwoławczy z urzędu.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Na mocy art. 624 § 1 k.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, iż przemawiają za tym zasady słuszności.